

Casos pràctics sobre bases de dades documentals

José Alberto Alonso
M. Rosa Lloveras i Moreno

Amb la col·laboració de
Lluís Vicente en el cas de l'Ateneu Barcelonès

PID_00201448

Cap part d'aquesta publicació, incloent-hi el disseny general i la coberta, no pot ser copiada, reproduïda, emmagatzemada o transmesa de cap manera ni per cap mitjà, tant si és elèctric com químic, mecànic, òptic, de gravació, de fotocòpia o per altres mètodes, sense l'autorització prèvia per escrit dels titulars del copyright.

Índex

1. Estudi de cas: Olímpia Pirineus.....	5
1.1. Presentació de l'organització	5
1.2. Implementació del programari <i>Alfresco Enterprise Edition</i>	8
2. Estudi de cas: Ateneu Barcelonès.....	14
2.1. Presentació de l'organització	14
2.2. Implementació del programari <i>Archon</i>	17
3. Estudi de cas: Museu del Mar de Torrecorbera.....	24
3.1. Presentació de l'organització	24
3.2. Implementació del programari <i>Nuxeo</i>	28
Bibliografia.....	35

1. Estudi de cas: Olímpia Pirineus

1.1. Presentació de l'organització

Olímpia Pirineus és una xarxa de centres mèdics esportius de l'esquí ubicats a la ciutat de Viella, a la Vall d'Aran, des de l'any 1987, a la ciutat de Jaca, a l'Aragó, des de l'any 1994, i al poble de Puigcerdà, a la Cerdanya, des de l'any 1999. El seu objectiu és consolidar-se com a referent estatal en aquesta especialitat sanitària.

Actualment, en els centres mèdics col·laboren un total de cinquanta-vuit professionals que treballen en equip i es distribueixen en les categories següents:

Categoría	Facultatius	Infermeria	Tècnics administratius	Directius
Nombre	15	30	10	3

L'equip de facultatius està format per especialistes en medicina esportiva, traumatologia, diagnòstic per la imatge, dietètica i nutrició, cardiologia i biomèdicina. Tots els centres mèdics d'Olímpia Pirineus tenen subcontractats els serveis d'alimentació, neteja, bugaderia, jardineria, missatgeria i seguretat.

Olímpia Pirineus disposa d'un servei documental situat al centre mèdic de Viella. Una de les missions del servei és establir directrius en matèria de gestió de documents i arxius per a tots els centres mèdics. Actualment, en el servei documental treballa un professional de la informació i la documentació especialitzat en documentació sanitària.

Els clients principals d'Olímpia Pirineus són els esportistes professionals d'alta competició, com també els tècnics esportius que volen rebre assessorament, suport i informació sobre les pautes a seguir per a dur un control millor del rendiment dels seus esportistes. També són clients d'Olímpia Pirineus tots els esportistes amateurs que practiquen l'esquí de manera intensiva, tant des del vessant lúdic com federat. Olímpia Pirineus té concerts amb federacions esportives, mútues i assegurances mèdiques o privades. Els serveis d'Olímpia Pirineus se centren tant en el control i seguiment de l'aptitud física, com en la medicina preventiva. Són els següents:

1) Revisions medicoesportives:

- **De prevenció i aptitud física**, que consisteix en l'exploració bàsica per a avaluar l'estat de salut i l'aptitud física amb relació a les exigències físiques

Nota

La informació d'aquest estudi de cas no és real.

que implica la pràctica esportiva de l'esquí. S'identifica qualsevol circumstància que pugui incidir en la pràctica segura de l'esquí.

- **De rendiment esportiu**, amb l'objectiu d'objectivar l'estat de salut i el nivell de condició física dels esportistes d'alt nivell competitiu i/o de gran dedicació sotmesos a un règim d'entrenament programat i específic.

2) Consulta i assessorament medicoesportiu: assessorament nutricional; protocols de prevenció de lesions; orientació quant a tractaments farmacològics, de fisioteràpia, de lesions esportives, etc.

3) Divulgació/educació sanitària d'hàbits de vida, higiene, temes de dopatge, etc.

4) Investigació en medicina esportiva de l'esquí en col·laboració amb el món acadèmic i universitari.

5) Col·laboració amb els serveis mèdics oficials dels campionats principals d'esquí de l'Estat.

L'any 2003 la xarxa de centres mèdics Olímpia Pirineus obté el certificat de qualitat segons la norma ISO 9001, que n'afecta tots els serveis; i des de l'any 2006 adopta el model European Foundation for Quality Management –EFQM– com a referent per a avaluar la qualitat de la gestió i aplicar la millora contínua en l'organització.

Dins del cicle de millora contínua d'Olímpia Pirineus, el servei documental ha detectat deficiències greus en el control i el rendiment de la gestió dels documents electrònics provocades pel creixement exponencial d'aquests tipus de documents en els darrers anys. Alguns dels problemes identificats són:

- Els criteris d'arxivament establerts per a gestionar els documents en paper no s'utilitzen per a gestionar els documents electrònics; hi ha múltiples criteris d'arxivament.
- Duplicitat de documents.
- Problemes per a recuperar documents.
- Existència de distin tes nomenclatures per a definir un mateix tipus de document.
- Problemes per a controlar les distin tes versions dels documents.
- Manca de criteris d'accés als documents.
- Manca de control a l'hora d'eliminar els documents.

Davant d'aquesta situació, el servei documental proposa a la direcció d'Olímpia Pirineus posar en marxa un projecte global d'arxivament electrònic per a tots els centres mèdics, en el qual es defineixi i s'implanti un model de gestió de documents electrònics aplicat a una eina informàtica de gestió documental que actuï com a repositori únic i centralitzat.

De la mateixa manera que el servei documental ha fet amb el model de gestió de documents en paper, la construcció del model es fa de conformitat amb les obligacions que la legislació assenyala amb relació a les responsabilitats dels titulars de documentació sanitària. També se segueixen les orientacions que proporciona la norma "UNE-ISO 15489-1:2006, Informació i documentació, gestió de documents; part 1: Generalitats", que actualment constitueix el marc de referència internacional per a definir bones pràctiques de gestió documental i establir els criteris per a dissenyar i implementar els processos i controls que permeten efectuar el seguiment de tot el cicle de vida dels documents (des de la seva incorporació –creació o recepció– fins a l'aplicació de la disposició final –eliminació, conservació temporal o permanent).

UNE-ISO 15489-1

Està previst que aquesta norma sigui substituïda per la norma ISO 30300, *Management System for Records*, que estableix uns requeriments per a la gestió de sistemes d'informació i documents, auditables i certificables en la mateixa línia de les normes actuals per a la implantació de sistemes de qualitat.

Pel que fa a l'eina informàtica de gestió documental, després d'estudiar diferents productes, l'opció tecnològica escollida és *Alfresco Enterprise Edition*, de l'empresa Alfresco Software Inc. Per a implementar-la es contracten els serveis d'una empresa tecnològica especialitzada en l'eina i *partner* d'Alfresco. La seva missió és la posada a punt de l'Alfresco a partir de les directrius que estableixi el servei documental.

Alfresco Software Inc.

Hi ha dos tipus de versions de l'*Alfresco*:

- Versió empresa (*enterprise*), que no té costos de llicència però sí de manteniment; la implementació es fa per mitjà d'un *partner* d'Alfresco.
- L'edició comunitat (*community* o *labs*), que és totalment gratuïta; és pot descarregar directament de la pàgina web d'Alfresco, i disposa d'una xarxa (comunitat) de suport com ara *Alfresco Forge*, que acull nombrosos grups de treball.

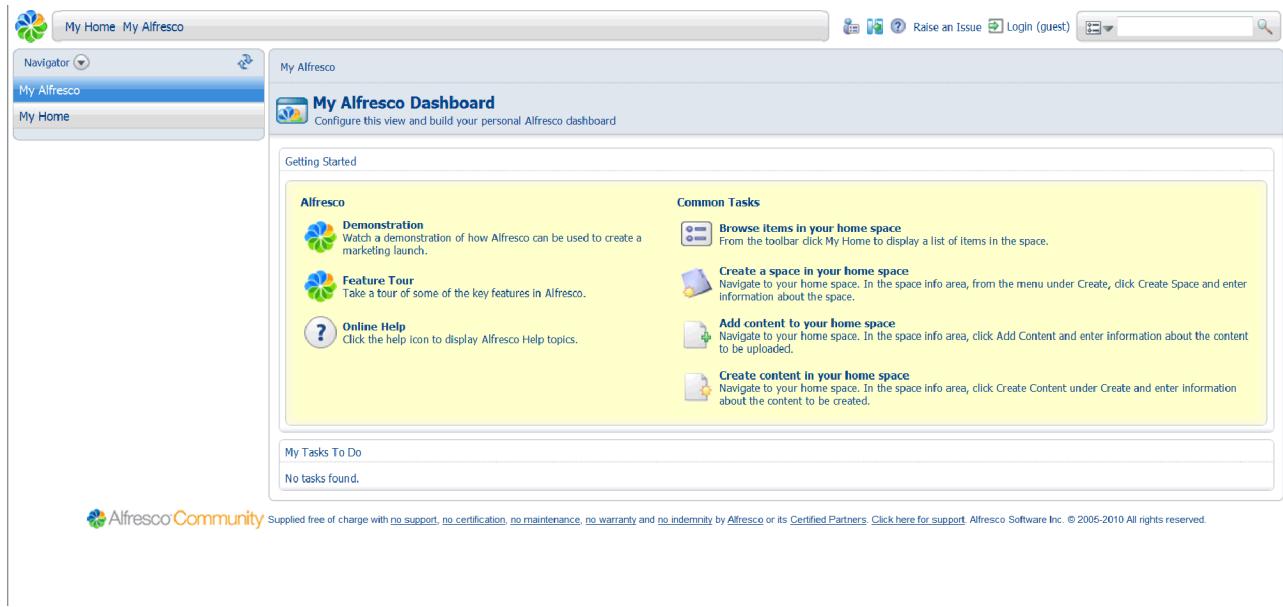

Figura 1. Pàgina d'inici de l'Alfresco.

Alfresco és una ***enterprise content management*** (ECM) d'estàndards oberts i disponible en diferents idiomes que proveeix d'eines que permeten el control dels documents de múltiples formats (text, imatge, vídeo, so, etc.) i tipologies (doc, odt, txt, html, xml, pdf, zip, gif, etc.) al llarg del seu cicle de vida.

Enterprise content management

Els productes d'*enterprise content management* (ECM) són solucions integrals per a la gestió dels continguts empresarials. Aquestes solucions inclouen diferents mòduls que poden unir-se per a donar una solució global o bé ser utilitzats de manera independent. Els mòduls principals d'una ECM són:

- Gestió de documents (DM).
- Gestió de continguts web (WCM).
- Gestió de documents d'arxiu (RM).
- Gestió de processos de negoci (BPM).
- Cicle de treball (*workflow*), etc.

L'Association for Information and Image Management (AIIM) ho defineix així: "Enterprise Content Management (ECM) is the strategies, methods and tools used to capture, manage, store, preserve, and deliver content and documents related to organizational processes. ECM tools and strategies allow the management of an organization's unstructured information, wherever that information exists".

1.2. Implantació del programari *Alfresco Enterprise Edition*

El pla d'implementació proposat pel servei documental es desenvolupa en distintes etapes d'acord amb la metodologia *designing and implementing recordkeeping systems* (DIRKS) que recull la norma UNE-ISO 15489-1:2006:

Lectura recomanada

José Alberto Alonso; Montserrat García Alsina; M. Rosa Lloveras i Moreno (2007). "La norma ISO 15489: un marc sistemàtic de bones pràctiques de gestió documental a les organitzacions". *Item* (núm. 47).

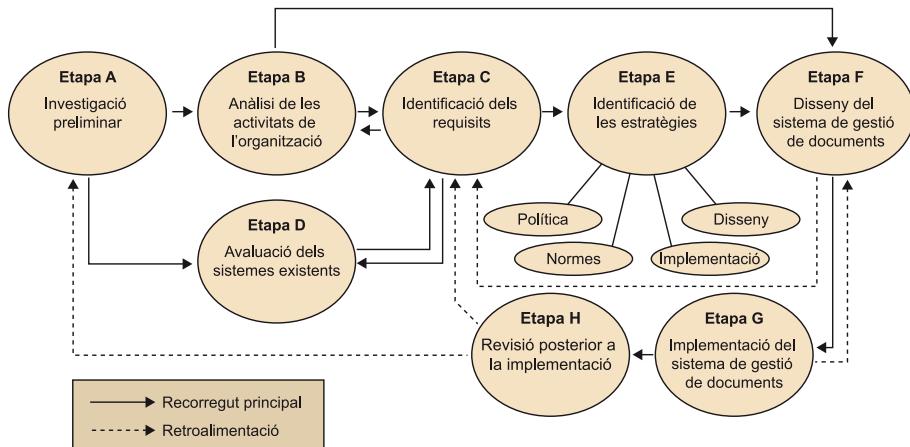

Figura 2. Diagrama de la metodologia DIRKS.

El projecte té com a objectiu treballar amb els processos documentals següents:

1) Classificació de documents. L'*Alfresco* estructura els documents (*continguts*, en terminologia de l'*Alfresco*) en carpetes i subcarpetes (*espais* i *subespais*, en terminologia de l'*Alfresco*). El servei documental implementarà en l'*Alfresco* el quadre de classificació d'*Olímpia Pirineus* que fins ara només es feia servir en la gestió de documents en paper.

La captura d'esquena mostra l'interfície d'usuari d'*Alfresco* per a la classificació. El navegador mostra categories com 'OLÍMPIA PIRINEUS', '3. SERVEIS MÈDICS' i '3.4 INVESTIGACIÓ'. La vista actual '3.4 INVESTIGACIÓ' mostra una llista de subespais: '3.4.1 GRUPS D'INVESTIGACIÓ' i '3.4.2 PROJECTES D'INVESTIGACIÓ'. Sota aquesta llista, hi ha una taula de continguts amb columnes: Name, Description, Created, Modified, Actions. La taula mostra dos elements: '3.4.1 GRUPS D'INVESTIGACIÓ' i '3.4.2 PROJECTES D'INVESTIGACIÓ', tots creats el 23 de juny de 2010 a les 12:51. A la base de la pàgina, hi ha un avís d'*Alfresco Community* i els drets reservats.

Figura 3. Exemple d'una part de quadre de classificació d'*Olímpia Pirineus*. Visualització des de l'usuari "jpons".

2) Accés als documents. L'*Alfresco* permet definir usuaris i grups d'usuari, els quals poden tenir uns rols d'actuació determinats (coordinador, consumidor, lector, etc.) sobre les carpetes i subcarpetes (*espais* i *subespais* en terminologia de l'*Alfresco*). El servei documental determinarà els usuaris i grups d'usuari, i els seus rols d'actuació en l'estrucció de classificació implementada en l'*Alfresco*, aplicant i completant si escau els controls previstos en la taula d'accés i seguretat d'*Olímpia Pirineus* que fins ara només es feia servir en la gestió de documents en paper.

The screenshot shows the 'Manage System Users' page in Alfresco. The search bar contains 'jppons'. A table lists one user: 'Jordi Pons' (User Name: jppons, Home Space: /Company Home/User Homes/Jordi Pons, Usage: 0 KB). Below the table, it says 'Total Usage (for this search): 0 KB' and 'Total Quota (for this search):'.

Name	User Name	Home Space	Usage	Quota	Actions
Jordi Pons	jppons	/Company Home/User Homes/Jordi Pons	0 KB		

Figura 4. L'usuari "jppons". Visualització des de la consola d'administració.

The screenshot shows the 'Groups Management' page for the 'gInvestigadors' group. It lists one user: 'Jordi' (First Name: Jordi, Last Name: Pons, User Name: jppons). Below the table, it says 'Total Usage (for this search): 0 KB' and 'Total Quota (for this search):'.

First Name	Last Name	User Name	Actions
Jordi	Pons	jppons	

Figura 5. L'usuari "jppons" formant part del grup d'usuaris "Investigadors". Visualització des de la consola d'administració.

Manage Space Users '3.4.2 PROJECTES D'INVESTIGACIÓ'

User 'admin' is the current owner of this space.

Manage the permissions you have granted to users who access your space.

Name	Username	Roles	Actions
gInvestigadors	gInvestigadors	Editor, Contributor	

Page 1 of 1

Inherit Parent Space Permissions

Figura 6. El grup d'usuaris "Investigadors" assignat a la sèrie documental "Projectes d'investigació" del quadre de classificació d'Olímpia Pirineus. Visualització des de la consola d'administració.

3) Metadades. L'*Alfresco* permet la descripció per mitjà de metadades que són adaptables a les normatives de descripció documental. En un primer moment el servei documental utilitzarà les metadades que proposa l'*Alfresco*; i, en endavant, elaborarà i implementarà una estructura de metadades seguint les directrius que estableix la norma "UNE-ISO 23081-1:2008. Informació i documentació. Processos de gestió de documents. Metadades per a la gestió de documents. Part 1: Principis".

Definició de metadades

La norma ISO 15489 defineix les metadades com a "Dades que descriuen el context, el contingut i l'estructura dels documents i la seva gestió al llarg del temps".

Details of 'Esquinços dit polze'

Location: /Company Home/OLÍMPIA PIRINEUS/3. SERVEIS MÈDICS/3.4 INVESTIGACIÓ/3.4.2 PROJECTES D'INVESTIGACIÓ

View the details about the space.

Name:	Esquinços dit polze
Title:	Esquinços dit polze
Description:	
Creator:	jpons
Created Date:	23 June 2010 13:26
Modifier:	jpons
Modified Date:	23 June 2010 13:26
Email ID:	1182

Actions

- Cut
- Copy
- Delete
- Import
- Export
- Create Shortcut
- Take Ownership
- Manage Space Users
- Manage Content Rules
- Email Space users
- Preview in Template
- Run Action
- Start Discussion

Figura 7. Metadades de la carpeta del projecte *Esquinços dit polze* de la sèrie documental Projectes d'investigació, del quadre de classificació d'Olímpia Pirineus. Exemple: *Title*. Visualització des de l'usuari "jpons".

The screenshot shows the Alfresco interface for managing documents. On the left, there's a navigation tree for 'OLÍMPIA PIRINEUS' with categories like '1. DIRECCIÓ I ADMINISTRACIÓ', '3. SERVEIS MÈDICS', and '3.4 INVESTIGACIÓ'. The main content area displays the 'Details of 'Estat del tema.doc'' page. The document has the following properties:

- Name: Estat del tema.doc
- Content Type: Microsoft Word
- Encoding: UTF-8
- Title: Estat
- Description: Jpons
- Author: Jpons
- Size: 23,5 KB
- Creator: Jpons
- Created Date: 23 June 2010 13:36
- Modifier: Jpons
- Modified Date: 23 June 2010 13:36
- Email ID: 1185

The 'Actions' panel on the right lists various document management functions such as Edit Offline, Check Out, Download, Update, Cut, Copy, Delete, Take Ownership, Manage Content Users, Create Shortcut, Preview in Template, Run Action, Make Multilingual, Start Discussion, and Start Advanced Workflow.

Figura 8. Metadades del document *Estat del tema* de la carpeta del projecte *Esquiños dit polze* de la sèrie documental Projectes d'investigació, del quadre de classificació d'Olímpia Pirineus. Exemple: Author. Visualització des de l'usuari "jpons".

4) Recuperació de la documentació. L'*Alfresco* permet la recuperació de la documentació sobre la base de les metadades indexades i també sobre el contingut dels documents. Hi ha dos tipus de cerca: simple i avançada. El servei documental personalitzarà la cerca avançada de l'*Alfresco* segons les seves necessitats de recuperació, tant a nivell de carpeta com de document.

The screenshot shows the 'Advanced Search' interface in Alfresco. The search form is titled 'Advanced Search' and includes the following sections:

- Show me results for:** Radio buttons for 'All Items', 'File names and contents', 'File names only', and 'Space names only'.
- Look in location:** Radio buttons for 'All Spaces' and 'Specify Space' (with a dropdown menu for 'Click here to select a Space').
- Show me results in the categories:** A link 'Click here to select a Category' and a checkbox 'Include sub-categories'.
- More search options:** Fields for 'Folder Type' (set to 'Folder'), 'Content Type' (set to 'Content'), 'Content Format' (set to 'All Formats'), and dropdown menus for 'Title', 'Description', and 'Author'. There are also date range fields for 'Modified Date' (From: 23 June 2010 To: Today) and 'Created Date' (From: 23 June 2010 To: Today).
- Additional options:** A section with a 'Search' button and a 'Close' button.

Figura 9. Visualització de la pantalla de cerca avançada en l'*Alfresco*.

5) Control de versions dels documents. L'*Alfresco* proposa funcions avançades de reserva i gestió de versions. El servei documental ha decidit utilitzar aquesta funcionalitat sense dur a terme cap mena de personalització.

Figura 10. Visualització de les versions creades del document *Estat del tema* de la carpeta del projecte *Esquinços dit polze* de la sèrie documental Projectes d'investigació, del quadre de classificació d'Olímpia Pirineus. Visualització des de l'usuari "jpons".

L'objectiu del projecte és aconseguir resoldre la majoria dels problemes identificats partint del coneixement i la feina feta pel servei documental en els documents en paper. D'aquesta manera s'espera:

- Unificar els criteris d'arxivament per a normalitzar la gestió dels documents electrònics i acabar, entre d'altres, amb la duplicitat dels documents.
- Garantir la seguretat en l'accés als documents i, alhora, facilitar que es puguin compartir documents i, per tant, informació i coneixement.
- Facilitar la cerca i recuperació dels documents, no solament per mitjà de la navegació per l'estructura de classificació, sinó també per mitjà de les metadades i el contingut dels documents.
- Posar fi a l'arbitrarietat a l'hora de crear versions de documents, i a la inseuretat derivada de no saber quina és la darrera modificació d'un document.

Una vegada consolidats tots aquests canvis, el servei documental preveu treballar la disposició i preservació dels documents, partint una altra vegada de l'experiència adquirida en l'entorn paper, i per mitjà del mòdul de *records management* d'*Alfresco*. D'altra banda, també preveu començar a crear fluxos de treball amb l'eina de cicle de treball d'*Alfresco* i, a llarg termini, la integració d'*Alfresco* amb la resta d'aplicacions de negoci.

2. Estudi de cas: Ateneu Barcelonès

2.1. Presentació de l'organització

L'**Ateneu Barcelonès** és una entitat cultural –fundada l'any 1872 arran de la fusió de l'**Ateneo Catalán** (1860) i el **Centro Mercantil Barcelonés** (1869)– que té per objectiu propagar el diàleg, els coneixements artístics, literaris i científics, com també el foment de la cultura i la llengua catalanes. L'any 1906 el Palau Savassona, construït al final del segle XVIII i situat al carrer de la Canuda de Barcelona, va esdevenir la seu de la institució.

Com a espai concebut per al debat intel·lectual, la formació, l'estudi, l'expressió de les opinions i la difusió d'idees i projectes, l'**Ateneu** posa a disposició dels socis una biblioteca, un arxiu, sales de lectura, sales d'actes, sales de reunions i aules, com també altres instal·lacions. D'altra banda, ofereix una programació de gairebé quatre-centes activitats a l'any (concerts, conferències, presentació de llibres, taules rodones, etc.), de vegades en col·laboració amb d'altres associacions culturals o institucions públiques. L'entitat acull l'**Escola d'Escriptura**, centre de formació que té per finalitat l'ensenyament de les eines i tècniques pròpies de les arts i els oficis de la paraula. L'**Ateneu** organitza la participació dels socis i el desenvolupament de les seves activitats a partir de deu seccions temàtiques: llengua i literatura; història; estudis polítics, jurídics i socials; economia; ciències i tecnologia; filosofia; arts plàstiques; cinema i teatre; música; escacs.

D'ençà de l'any 2000, l'**Ateneu** inicia un procés de canvi per adaptar-se i posar-se al dia davant els actuals reptes tecnològics, comunicacionals, socials i culturals. Així, entra en funcionament el portal web de l'entitat, s'efectuen obres de restauració i adequació de la biblioteca, s'inicia l'automatització del catàleg i el seu accés per Internet, es participa en projectes cooperatius de digitalització i preservació de fons hemerogràfics (Arxiu Digital de Revistes Catalanes Antigues, Biblioteca Virtual de Premsa Històrica, Hemeroteca Digital de l'Aula Marius Torres), s'engega la publicació d'un butlletí electrònic quinzenal, etc. Entre els diversos projectes en marxa, es pot destacar la digitalització de prop de seixanta-quatre mil volums anteriors a l'any 1901 mitjançant un conveni amb la Biblioteca de Catalunya i en el marc del *Google books library project*.

L'òrgan sobirà de l'**Ateneu Barcelonès** és l'**Assemblea General**, formada per tots els socis (l'any 2009 hi havia més de quatre mil cent socis) i que es reuneix un cop l'any. La **Junta Directiva**, que es renova cada quatre anys, exerceix les funcions de govern de l'entitat. A més, s'han creat dues comissions permanents que efectuen el seguiment de l'activitat en les seves àrees respectives: la **Comissió de Programació** i la **Comissió Econòmica**. D'altra banda, el **Consell Social**

Nota

Estudi de cas elaborat amb la col·laboració de Lluís Vicente, director de la Biblioteca de l'**Ateneu Barcelonès**.

és un òrgan consultiu que té com a propòsit eixamplar la xarxa de relacions de l'entitat amb el món social i econòmic català, i alhora incrementar-ne la capacitat de finançament mitjançant el patrocini o mecenatge cultural.

Al llarg dels darrers temps, l'Ateneu ha consolidat la formació d'un equip de gestió que s'estructura en quatre àrees:

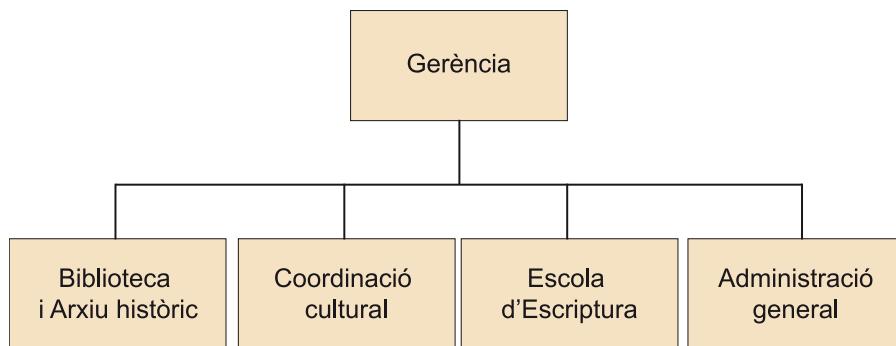

Figura 1. estructura de l'equip de gestió de l'Ateneu Barcelonès.

Actualment, l'àrea de **Biblioteca i Arxiu històric** la integren:

- El director
- El responsable de processament documental i catalogació
- El responsable de sistemes d'informació i tecnologia
- El personal bibliotecari (cinc persones)
- El personal tècnic auxiliar (dues persones)
- El personal col·laborador (sis persones)

L'any 2006 la Junta Directiva va aprovar el reglament general de la biblioteca, en el qual es defineixen les funcions i l'estructura (secció de Biblioteca i secció d'Arxiu) d'aquesta unitat de gestió. Quant a la secció d'Arxiu, és l'encarregada d'establir els sistemes adients per a l'organització correcta de la documentació activa, semiaactiva i històrica de l'entitat, des de la seva creació o recepció. En aquest sentit, coordina els processos tècnics de tractament (identificació, classificació, descripció, accés, transferència, avaluació i tria, conservació) i difusió dels fons documentals de l'entitat.

Segons el reglament, el patrimoni documental de l'Ateneu Barcelonès es compon dels documents procedents:

- Dels òrgans de govern i de representació de l'entitat, i les seves seccions temàtiques.
- De les persones físiques al servei de l'entitat, en l'exercici de les seves funcions.
- De les persones físiques o jurídiques que facin cessió o donació dels seus documents.

Així, té la consideració de patrimoni documental tant la documentació original en suport paper com qualsevol altra expressió textual, gràfica, sonora o audiovisual, recollida en qualsevol suport material, que testimoniï les funcions i les activitats de l'entitat.

A l'**Arxiu Històric de l'Ateneu Barcelonès** (AHAB), creat l'any 1977, es conserva la documentació històrica o inactiva de l'Ateneu i dels seus precedents institucionals –Casino Barcelonés, 1844-1869; Círculo Mercantil, 1864-1869; Centro Mercantil Barcelonès, 1869-1872; Ateneo Catalán, 1860-1872–, com també diversos llegats personals i familiars. Aquests fons documentals, de relleu per a l'estudi de la burgesia catalana i la història del pensament a Catalunya, presenten un gran interès per a la investigació històrica de la segona meitat del segle XIX i començament del segle XX. L'any 2005 es va iniciar la classificació i ordenació sistemàtiques dels fons documentals de l'entitat.

Els primers nivells del quadre de classificació dels fons documentals propis de l'AHAB reflecteixen l'evolució al llarg del temps de l'entitat i la diversitat de les seves activitats:

Antecedents institucionals

1. Casino Barcelonés (1844-1869)

1.1. Junta directiva

1.2. Secretaria

1.3. Àrea associats

1.4. Administració econòmica

2. Círculo Mercantil (1844-1869)

2.1. Junta directiva

2.2. Secretaria

2.3. Àrea associats

3. Centro Mercantil Barcelonés (1869-1872)

3.1. Junta directiva

4. Ateneo Catalán (1860-1872)

4.1. Junta directiva

4.2. Secretaria

4.3. Àrea associats

4.4. Administració econòmica

4.5. Activitats

Institució actual

5. Ateneu Barcelonès (1872-2003)

5.1. Junta directiva

5.2. Secretaria

5.3. Associats

5.4. Administració econòmica

5.5. Àrea patrimonial

5.6. Activitats

5.7. Biblioteca

5.8. Publicacions

5.9. Fons gràfics

5.10. Fons sonor

5.11. Col·lecció factícia

2.2. Implantació del programari *Archon*

Arran del procés de classificació i ordenació, descripció i inventari dels fons documentals de l'AHAB, es planteja la necessitat de disposar d'una eina tecnològica per a la gestió i difusió dels fons. L'objectiu principal del projecte consisteix a facilitar les consultes dels fons als usuaris interns i als investigadors, sense necessitat de fer grans inversions, tenint en compte tres factors:

- L'augment del nombre de consultes als fons documentals.
- Els projectes de digitalització de la documentació en marxa.
- La dinàmica d'obertura dels fons i, per tant, la possibilitat d'accendir en línia pel web.

Per a la selecció del programari, es van tenir en compte els **requisits** següents:

- a) Solució informàtica de codi obert.
- b) Plataforma única per a l'entrada de dades i la seva consulta.
- c) Edició fàcil dels continguts.
- d) Disponibilitat dels continguts des del moment de la publicació.
- e) Integració en un entorn web.
- f) Adaptació a la imatge corporativa de l'entitat (inclusió de logotips, selecció de l'idioma, etc.).
- g) Gestió dels diferents perfils d'accés dels usuaris.

Finalment es va triar l'*Archon*, aplicació orientada a la publicació d'informació descriptiva sobre arxius digitals en entorns web, desenvolupada per membres de la Universitat d'Illinois a Urbana-Champaign. Aquest programa presenta un seguit d'avantatges que en van justificar la utilització:

- La facilitat d'instal·lació i ús.
- L'existència d'una comunitat espanyola que ha elaborat la traducció al castellà de les instruccions per a la seva instal·lació i el mòdul d'administració, i que manté un blog per a la resolució de dubtes (<http://traducirarchon.wordpress.com/>).
- L'interès dels seus creadors per a millorar l'aplicació, afegint funcionalitats, actualitzant les versions i tenint en compte els suggeriments de la comunitat (es pot participar en els fòrums i llistes de distribució dels productors).
- La traducció de la interfície de l'usuari al català.
- L'adaptabilitat de l'aplicació i la possibilitat de configurar-la d'acord amb les necessitats específiques dels processos de tractament arxivístic de l'AHAB.
- La programació en *PHP* i *JavaScript*.

L'*Archon* és una aplicació que es pot desenvolupar mitjançant la instal·lació d'un conjunt de "paquets" o mòduls, que constitueixen les eines de descripció, edició i gestió del fons documental:

1) Adquisicions. Aquest paquet té la finalitat de descriure la documentació d'arxiu que es rep a l'arxiu històric per diferents vies d'accés, fonamentalment la transferència des de les unitats productores dels documents i la donació de llegats personals, familiars o institucionals.

2) Col·leccions. Conté el nucli de l'aplicació per a la descripció de les agrupacions documentals. Entre altres funcions, permet editar el quadre de classificació dels fons documentals, descriure les agrupacions a diferents nivells d'acord amb la norma ISAD(G) –Norma internacional general de descripció arxivística o General international standard archival description– o establir la ubicació de les unitats d'arxiu.

Figura 2. Pantalla de cerca per col·leccions.

Cal destacar la importància de la descripció multinivell en l'àmbit arxivístic, ja que sovint s'han d'emprar diferents nivells, des del fons fins a la unitat documental simple, relacionant les descripcions de manera jeràrquica.

Nivells de descripció	Agrupacions documentals
Fons	Ateneu Barcelonès
Subfons	AC. Ateneo Catalán (1860-1872)
Secció	AC/1. Junta directiva
Sèrie	AC/1/1. Actes
Unitat documental composta	Llibre d'actes I
Unitat documental simple	Acta de la Junta General celebrada por el Ateneo Catalán el dia 28 de noviembre de 1863

3) Productors. Aquest paquet té per objecte la identificació normalitzada de les entitats públiques o privades que han generat la documentació d'arxiu, com a resultat de l'exercici de les seves funcions i activitats.

The screenshot shows a search results page for the 'Ateneo Catalán' query. At the top, there's a logo of a person holding a torch, a search bar with the word 'Search', and navigation links for 'Contact Us', 'Log In', and 'View Cart'. Below the search bar, a breadcrumb trail reads 'Location: Archon → Resultados de la Búsqueda'. The main title 'Resultados de la Búsqueda | Arxiu Històric de l'Ateneu Barcelonès' is centered above a results box. The results box has a header 'Ateneo Catalán' and displays the following information:

Buscando Productor: Ateneo Catalán (1860-1872)

- Archivos y Manuscritos** (2 Corresponde)
 - Ateneo Catalán → Junta directiva
[Actes de l'Ateneo Catalán, 1860-1872](#) AC/1/1
 - Ateneo Catalán → Secretaria → Normativas
[Dictámens i memòries de l'Ateneo Catalán, 1860-1871](#) AC/2/2/2

Below the results box, a message says '2 Resultados! Haga click en los enlaces para mostrar los resultados de cada categoría.'

Figura 3. Pantalla de cerca per productors.

4) Biblioteca digital. Permet la creació d'un arxiu digital i l'accés als documents digitalitzats per mitjà d'Internet, assignant-los informació descriptiva (matèries i descriptors). L'*Archon* disposa d'un cercador específic per als fons digitals.

The screenshot shows a digital content page for a bust of Josep Pla. At the top, there's a logo of a person holding a torch, a search bar with the word 'Search', and navigation links for 'Contact Us', 'Log In', and 'View Cart'. Below the search bar, a breadcrumb trail reads 'Location: Archon → Archivos Digitales → Bust de Josep Pla'. The main title 'Bust de Josep Pla | Arxiu Històric de l'Ateneu Barcelonès' is centered above a details box. The details box contains the following information:

Title:	Bust de Josep Pla
Description:	Fotografia del bust de Josep Pla, obra de...
ID:	553_1
Creators:	Ateneu Barcelonès. Secció de filosofia Ateneu Barcelonès. Biblioteca
Subjects:	Escriptors Escultures Fotografies Pla, Josep (1897-1981)

To the left of the details box, there is a thumbnail image of the bust itself.

Figura 4. Pantalla amb un contingut digitalitzat.

5) Investigació. Aquest paquet serveix per a fer gestionar les peticions de consulta dels fons als usuaris ("investigadors"). Es pot crear un historial de cada investigador.

6) Matèries. La recuperació d'informació amb aquesta aplicació es pot efectuar navegant per les agrupacions documentals organitzades mitjançant el quadre de classificació, o bé a partir del contingut de la informació descriptiva de la documentació d'arxiu (tipus de suports documentals, control d'autoritats, llistes de descriptors temàtics, etc.).

L'*Archon* és una eina adaptada a l'àmbit de treball propi de l'arxivística, amb funcionalitats de publicació de continguts i de navegació en entorns web força desenvolupades. D'altra banda, facilita la importació o exportació de dades en llenguatge XML (*extensible markup language*) i, per tant, el treball cooperatiu i la interoperabilitat entre institucions arxivístiques.

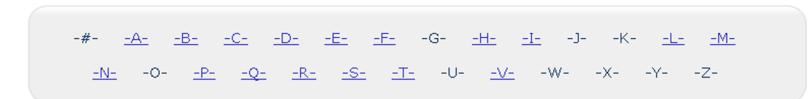
Quant a la **recuperació de la informació**, aquest programari permet l'accés als documents d'arxiu per diferents vies des del moment de la seva publicació. A l'Ateneu Barcelonès els diferents formats de sortida de la base de dades (presentació dels registres com a resposta a una consulta) es van dissenyar tenint en compte el propòsit específic d'orientar i facilitar les cerques dels usuaris. Així, es poden utilitzar els mecanismes següents de recuperació de la informació:

a) Cercador. L'aplicació indexa com a termes de cerca tots els continguts publicats, de manera que es creen conjunts de resultats per categories (clústers). La presentació dels resultats permet enllaçar amb una categoria determinada, la qual cosa permet a l'usuari refinjar les seves cerques. Així, l'estratègia de cerca es pot redefinir a partir de la visualització de registres relacionats amb una col·lecció, productor o matèria.

Figura 5. Pantalla dels resultats de la cerca amb el terme *Actes*.

b) Cercador per a imatges. L'*Archon* permet fer cerques específiques sobre el fons digital. A partir de les miniatures dels documents digitalitzats, l'usuari pot triar entre els resultats de la cerca els documents que l'interessen.

c) Navegació. L'aplicació permet navegar per la informació emprant les diferents categories (quadre de classificació, sèries documentals, imatges, matèries, productors). Els continguts es presenten de manera alfabètica. En el cas de l'Ateneu, per a facilitar la navegació, es van fer algunes adaptacions, principalment la redefinició de les categories que el programari porta per defecte, i l'ordenació d'aquestes en funció de la importància i la rellevància per als possibles usuaris.

Organizar Materia por:[Càrrec](#)[Data](#)[Funció](#)[Gènere/Forma del material](#)[Nom corporatiu](#)[Nom familiar](#)[Nom geogràfic](#)[Nom personal](#)[Tema](#)[Titol](#)[Log In \(Registered Researchers or Staff\)](#)[Arxiu Històric de l'Ateneu Barcelonès](#)

Page Generated in: 0.284 seconds (7% SQL in 69 queries).
Using 3292024B of memory. (Peak of 3363832B.)

Powered by [Archon](#) Version 2.22
Copyright ©2009 [The University of Illinois at Urbana-Champaign](#)

Figura 6. Pantalla de presentació de les categories principals de matèries.

d) Informació en l'ítem. La presentació del registre permet visualitzar la informació descriptiva de l'agrupació documental o document d'arxiu. A més, partint dels menús desplegables (tipus de materials, informació administrativa, etc.) l'usuari pot recuperar altres agrupacions o documents relacionats.

Title: Actes de l'Ateneo Catalan, 1860-1872

ID: AC/1/1

Created by: [Ateneo Catalan \(1860-1872\)](#)

Extent: 14.0 Llibres

[Show Languages of Materials](#)

[Show Administrative Information](#)

Contact us about this collection | Printer-friendly view

Scope and Contents: Dos llibres d'actes de la Junta Directiva i la Junta General de 1860 a 1872). La primera acta correspon a la primera Junta General convocada per a la constitució de l'entitat i la última correspon a la Junta General convocada per a la fusió de l'entitat amb el Círculo Mercantil Barcelonès donant pas a la nova institució Ateneu Barcelonès. La resta d'actes corresponen a la Junta Directiva. Hi consta el reglament de la biblioteca de l'any 1867.

Un llibre d'actes de la secció de ciències morals de 1860 a 1872. Fins l'any 1870 les actes estan redactades en el llibre a partir d'aquesta data fins a

Figura 7. Pantalla de presentació d'un ítem: Actes de la Junta Directiva de l'Ateneo Catalán.

Un component important de l'*Archon* és el **tauler d'administració**, el nucli de treball bàsic per a les persones responsables de crear i mantenir l'aplicació, que està estructurat tenint en compte diferents funcionalitats, de les quals es poden destacar les següents:

- Configuració de l'*Archon*.** Inclou la possibilitat de modificar diversos paràmetres de configuració de l'aplicació, que afecten sobretot a la codificació de les diferents agrupacions documentals (fons, secció, sèrie, etc.) i de les imatges del fons digital.

- **Maneig de la base de dades.** Constitueix una opció fonamental per a importar i exportar dades, i també per a controlar l'espai en disc que ocupen els continguts.
- **Registre de modificacions.** Serveix per a verificar la traçabilitat dels accessos i les modificacions efectuades en la base de dades. Així, és possible conèixer l'usuari i la data i hora quan es fan canvis.
- **Mòdul de sessions.** Permet visualitzar, en temps real, les connexions dels usuaris a la base de dades.
- **Mòdul de grup d'usuaris.** Serveix per a definir els diferents tipus d'usuaris que poden accedir als registres, i determina el perfil de cada grup (drets d'accés, consulta i edició).
- **Mòdul d'usuaris.** S'utilitza per a donar d'alta nous usuaris, establir-ne la ubicació en un grup d'usuaris determinat o assignar contrasenyes.

Aquestes funcionalitats d'administració de l'*Archon* es van desenvolupar a l'Ateneu Barcelonès prenent en consideració les necessitats específiques de l'arxiu històric de l'entitat. D'aquesta manera, es van implementar algunes opçons que van permetre donar resposta als requisits particulars de l'arxiu:

- Creació de categories per a la recuperació de la informació per mitjà de la navegació i de llistes controlades de descriptors vinculades al quadre de classificació dels fons documentals.
- Incorporació d'un sistema de control d'autoritats sobre productors, tipologies documentals i matèries.
- Definició dels continguts que es publicaran en el portal web: a més dels documents d'arxiu que es poden fer públics, n'hi ha d'altres que només es poden consultar internament.
- Control de les modificacions efectuades en la descripció de qualsevol document d'arxiu, amb la finalitat de conèixer les persones que s'han encarregat d'introduir les dades o publicar-les.
- Definició de perfils d'usuaris amb atributs i drets d'accés diferenciats (administradors, editors, investigadors, socis i públic en general).
- Gestió de les peticions i consultes presencials dels investigadors: un investigador, a més de poder veure el seu historial de consultes virtuals, pot enviar de manera automàtica una sol·licitud per a reservar documents i demanar la seva consulta *in situ* proposant una data.

En resum, l'objectiu del projecte és garantir una gestió més àgil de la documentació de l'arxiu i, alhora, posar-la a disposició dels usuaris des del moment en què s'identifica i classifica. D'aquesta manera, es volen facilitar les consultes del fons documental per part dels socis de l'Ateneu, els investigadors i el públic en general, sense necessitat de fer grans inversions.

A partir de la implantació actual del programa *Archon*, es preveu engegar, a mitjà termini, un seguit d'actuacions encaminades al següent:

- 1) Dur a terme accions de mineria de dades per a comprovar i avaluar els interessos dels socis, els investigadors i els ciutadans en relació amb l'AHAB.
- 2) Implementar la gestió d'adquisicions amb el propòsit de fer més efectiva la incorporació a l'arxiu de la documentació provenint de les donacions de nous fons documentals.
- 3) Promoure l'ús de l'aplicació conjuntament amb altres entitats culturals, participant activament en la comunitat de programari lliure per a la gestió d'arxius.

3. Estudi de cas: Museu del Mar de Torrecorbera

3.1. Presentació de l'organització

El **Museu del Mar de Torrecorbera** (MMT) és va fundar l'any 1988 com una iniciativa municipal destinada a preservar i difondre l'ampli patrimoni marítim i pesquer de la vila. Al llarg d'aquest temps, el museu ha contribuït a recollir un llegat important entorn del passat mariner de la localitat, el treball de l'home a la mar, i les tradicions culturals de la comunitat. L'any 2002 es va construir un nou edifici per a adaptar-lo a les noves tendències de la museografia i les tècniques expositives actuals i, alhora, albergar les activitats cada vegada més nombroses de difusió del museu.

Com a espai inspirat en alguns dels museus temàtics més prestigiosos de la Mediterrània, disposa de sales d'exposició i instal·lacions en les quals es recreen, utilitzant mitjans multimèdia i interactius, l'entorn geogràfic, la diversitat de la flora i la fauna marina, les professions relacionades amb la pesca i la navegació, l'evolució de les embarcacions i de les arts pesqueres, els usos i costums de la vida marinera, etc. A banda de la col·lecció museogràfica, les peces de la qual es mostren en l'exposició permanent o en les exposicions temporals, el museu disposa d'un centre de documentació.

Es desenvolupa un extens programa d'activitats orientat a difondre el món marin (itineraris pedagògics per a les escoles, tallers per als visitants, jornades d'etnologia marinera, conferències, etc.), al qual cal afegir les publicacions en paper i electròniques que edita el museu (dossiers temàtics, maletes pedagògiques, la col·lecció de quaderns "Nansa" i diverses monografies). Coincidint amb la inauguració del nou edifici, es posa en funcionament el portal web de l'entitat, que amb el temps ha anat incorporant i donant accés a un ampli ventall de recursos web (cartes marítimes i pesqueres, fotografies, gravacions orals, dossiers temàtics, maletes pedagògiques, etc.).

L'òrgan que regeix el Museu del Mar de Torrecorbera és el seu Patronat, format per representants de l'Ajuntament, de la Direcció General del Patrimoni Cultural, de la Confraria de Pescadors, del Club Nàutic i de la Fundació Blaumar, a més del director del museu. En formen part com a assessors investigadors en recerca biomarina, oceanogràfica i etnogràfica, com també experts en història local. L'organograma tècnic i administratiu del museu el componen les àrees següents:

- Direcció
- Conservació i restauració
- Embarcacions

Nota

La informació d'aquest estudi de cas no és real.

- Activitats educatives i culturals
- Servei d'atenció al visitant
- Comunicació i publicacions
- Centre de documentació
- Administració

De les activitats del **Centre de Documentació** del Museu del Mar se n'encarreguen una llicenciada en documentació, com a responsable principal, i un ajudant de biblioteques. La missió d'aquest centre és esdevenir un punt de referència bibliogràfic i documental relacionat amb el fet marítim i pesquer a la Mediterrània occidental, amb una vinculació especial amb la població de Torrecorbera i el seu entorn més proper. Així, les seves tasques consisteixen principalment a aplegar, organitzar i difondre un fons documental ampli i de qualitat relacionat amb el món mariner i pesquer, adreçat a un públic divers, amb la finalitat següent:

- a) Contribuir al desenvolupament del patrimoni cultural del municipi i vetllar per la seva preservació.
- b) Facilitar l'acostament de la societat i, de manera especial, dels torrecorberencs a la realitat present i la història de la gent de mar, mitjançant el coneixement del ric patrimoni documental del municipi i la sensibilització envers la conservació del medi marítim.
- c) Fomentar i donar suport a la recerca sobre la mar i la pesca amb programes d'activitats i acords amb altres entitats i institucions que duen a terme línies de treball similars.

Les seccions entorn de les quals s'articula el treball del centre de documentació són les següents:

1) Biblioteca. El fons bibliogràfic del museu està especialitzat en temes pesquers i mariners, amb una col·lecció que inclou material abundant sobre economia i sociologia de la pesca, dret marítim, etnologia de les societats pesqueres, confraries de pescadors i associacionisme pesquer, patrimoni marítim i arqueologia subaquàtica, ecologia del medi marítim, embarcacions i construcció naval, aparells de navegació, gastronomia marinera, etc. Alguns vilafranques han fet donació dels seus fons particulars, especialitzats en tècniques de navegació, fars i senyals marítims o història local, al centre de documentació.

2) Hemeroteca. El fons hemerogràfic es compon de cent vint publicacions periòdiques (de les quals quaranta són subscriptes), entre elles revistes d'àmbit local i regional, que versen sobre el sector pesquer i el patrimoni marítim de la Mediterrània.

3) Arxiu fotogràfic. La col·lecció de fotografies inclou més de sis mil imatges, resultat d'un gran esforç per a localitzar i adquirir originals i còpies, sobretot de particulars. Les fotografies recullen una gran varietat de matèries (pescadors i artesans vinculats al món pesquer, escenes de pesca i venda de peix, cales i platges, embarcacions, estris i arts de pesca, etc.).

4) Arxiu sonor. Aquest fons conté nombrosos enregistraments que recullen la memòria oral de la gent de mar de Torrecorbera (entrevistes i converses sobre la navegació amb embarcacions de vela i la pesca artesanal, els fenòmens meteorològics, el paper de les dones, els costums locals, l'emigració cap a Amèrica, etc.).

Per a gestionar tant el fons bibliogràfic com l'hemerogràfic s'empra el sistema de gestió de biblioteques *Aleph*. Quant als arxius fotogràfic i sonor, per a la catalogació dels materials es fa servir el *MuseumPlus*, el mateix programa que s'utilitza per a gestionar la col·lecció museogràfica en general.

D'altra banda, l'any 2004 es va encarregar a un arxiver l'elaboració d'un quadre de classificació per a gestionar la documentació interna de l'entitat, que estava força desorganitzada i provocava que el control i seguiment dels assump-tes administratius no fos prou eficaç ni eficient. Arran d'aquest projecte es va confeccionar i implantar un quadre de classificació de tipus funcional que s'estructurava en les classes principals següents:

A100	Acció i òrgans de gestió
B100	Relacions externes i actes protocol·laris
C100	Serveis jurídics
D100	Organització i coordinació administratives
E100	Finances
F100	Gestió dels recursos humans
G100	Gestió de la documentació i informació
H100	Gestió dels béns mobles i immobles
L100	Gestió del patrimoni històric i cultural
M100	Difusió del patrimoni històric i cultural
N100	Imatge corporativa, patrocini i mecenatge

Malgrat que ara la documentació produïda per la major part de les àrees de gestió del museu (direcció, conservació i restauració, comunicació i publicacions, centre de documentació, administració, etc.) es troba adequadament organitzada, les nombroses activitats de difusió educativa i cultural que porta

a terme l'entitat, i la seva complexitat, fan que els documents que són resultat d'aquest procés estiguin escampats per diversos departaments i que el seu control presenti greus deficiències.

Per aquesta raó, la direcció del museu, conscient de la rellevància d'aquestes activitats i de preservar la documentació associada, planteja al responsable del Centre de Documentació que presenti un projecte per a dissenyar i implementar una eina informàtica que doni suport a la gestió dels documents de difusió del patrimoni històric i cultural (M100). A mitjà termini, es preveu que tota la documentació interna de l'organització es gestioni amb aquesta eina.

Com a resultat del treball d'anàlisi de la documentació sobre les activitats de difusió, es revisen les sèries documentals que pertanyen a la classe M100 del quadre de classificació, les quals es gestionaran amb la nova eina informàtica. Així, actualment aquesta classe queda estructurada de la manera següent:

M100. Difusió del patrimoni històric i cultural

M101. Planificació museística

- M201. Projecte museogràfic
- M202. Planificació d'activitats

M102. Exposicions

- M204. Exposició permanent
- M205. Exposicions temporals
- M206. Exposicions itinerants

M103. Programació cultural, educativa i de recerca

- M207. Programació cultural
- M208. Programació educativa
- M209. Programació de recerca

Quant a l'eina informàtica de gestió documental, després d'avaluar diferents programes, l'opció triada és el *Nuxeo*, un ECM (*enterprise content manager*) de codi obert. Per a la selecció d'aquesta aplicació, es van tenir en compte els requisits següents:

- Alt grau d'escalabilitat i modularitat
- Gestió centralitzada de la documentació
- Facilitat d'instal·lació i d'ús
- Eina informàtica de codi obert amb suport multiplataforma (*Linux*, *Windows*, etc.)
- Interfície de l'usuari basada en navegadors web
- Integració amb les aplicacions ofimàtiques (*OpenOffice*, *Microsoft Office*, etc.)
- Funcionalitats adaptades a un entorn de treball col·laboratiu i a la revisió i control de les versions dels documents, amb la possibilitat d'establir fluxos de treball (*workflow*) basats en processos
- Gestió del cicle de vida dels documents
- Gestió de l'accés i la seguretat dels documents mitjançant l'administració d'usuaris i permisos
- Motor de cerca avançat

Nuxeo

L'aplicació es pot descarregar a
<http://www.nuxeo.com/en>.

Nuxeo 5 default domain

Título	Fecha de última modificación	Autor	Versión	Ciclo de vida
Sections	9/07/10 10:54	system	project	
Templates	9/07/10 10:54	system	project	
Workspaces	9/07/10 10:54	system	project	

Página d'inici de l'aplicació Nuxeo.

3.2. Implantació del programari Nuxeo

El desenvolupament de l'eina el du a terme directament el Centre de Documentació, el qual s'ajuda de la comunitat d'usuaris del *Nuxeo*.

Welcome to the Nuxeo Community Site

Nuxeo EP™ is an open source, standards-compliant, Java EE-based platform for Enterprise Content Management (ECM), both server-side and client-side.

QuickStart

Nuxeo DM and Nuxeo DAM are two standalone applications based on the Nuxeo EP platform, dedicated respectively to Document Management and Digital Asset Management.

nuxeo • DM 5.3 If you just downloaded Nuxeo DM, please have a look at the [Nuxeo DM 5.3 QuickStart page](#).

nuxeo • DAM If you just downloaded Nuxeo DAM, please have a look at the [Nuxeo DAM QuickStart page](#).

Downloads

The latest [downloads](#) include:

- the Nuxeo EP, Nuxeo WebEngine and Nuxeo RCP installers,
- various add-ons, and the Nuxeo Shell for the Nuxeo EP server,
- plugins for your favorite web browser or office suite (currently Internet Explorer, Firefox and MS-Office),
- service packs for critical problems.

Discussions and mailing lists

Figura 2. Comunitat d'usuaris de l'aplicació Nuxeo.

La primera tasca que du a terme el Centre de Documentació és implementar la classe *M100 Difusió del Patrimoni Històric i Cultural* del quadre de classificació del Museu en l'aplicació *Nuxeo*, amb l'objectiu que a partir d'ara la gestió d'aquest tipus de documentació sigui centralitzada i uniforme.

Título	Fecha de última modificación	Autor	Versión	Ciclo de vida
M101 PLANIFICACIÓ MUSEÍSTICA	19/07/10 18:42	Administrator	project	
M102 EXPOSICIONS	19/07/10 18:58	Administrator	project	
M103 PROGRAMACIÓ CULTURAL, EDUCATIVA I DE RECERCA	19/07/10 18:59	Administrator	project	

Figura 3. Classe M100 Difusió del Patrimoni Històric i Cultural implementada en l'aplicació Nuxeo. Visualització del primer i segon nivell de classificació.

Título	Fecha de última modificación	Autor	Versión	Ciclo de vida
M201 Projecte museogràfic	19/07/10 18:43	Administrator	project	
M202 Plaificació d'activitats	19/07/10 18:43	Administrator	project	

Figura 4. Classe M100 Difusió del Patrimoni Històric i Cultural implementada en l'aplicació Nuxeo. Visualització del tercer nivell de classificació per mitjà d'M101 Planificació museística.

En el cas de les exposicions temporals (M205) es configura una plantilla per a definir l'estructura en la qual es basarà aquest tipus de contingut. D'aquesta manera, cada vegada que es creï la carpeta d'una exposició temporal aquesta estarà subdividida en les subcarpetes següents:

- Projecte expositiu
- Gestió de peces
- Imatges
- Inauguració
- Cloenda
- Catàleg
- Premsa
- Material didàctic

En l'organització d'exposicions temporals participa un equip de persones molt ampli de diferents departaments del museu que, fins ara, guardaven la documentació que generaven en l'espai de xarxa reservat al seu departament i d'acord amb el seu propi sistema de classificació; de manera que era molt costós recuperar tota la informació generada entorn d'una activitat d'aquest tipus. Amb l'ús de la plantilla es pretén que la documentació d'una exposició temporal sempre estigui organitzada de la mateixa manera, i que cadascun dels departaments del museu pugui disposar del seu propi espai de treball dins d'un espai comú que permeti custodiar tota la documentació de manera conjunta.

Título	Fecha de última modificación	Autor	Versión	Ciclo de vida
01_Proyecto expositivo	19/07/10 18:35	Administrator	project	
02_Gestió de peces	19/07/10 18:35	Administrator	project	
03_Imatges	19/07/10 18:35	Administrator	project	
04_Inauguració	19/07/10 18:36	Administrator	project	
05_Cloenda	19/07/10 18:36	Administrator	project	
06_Catàleg	19/07/10 18:37	Administrator	project	
07_Premsa	19/07/10 18:37	Administrator	project	
08_Material didàctic	19/07/10 18:37	Administrator	project	

Figura 5. Imatge de la plantilla "Exposiciones temporales".

Título	Fecha de última modificación	Autor	Versión	Ciclo de vida
01_Proyecto expositivo	19/07/10 18:35	Administrator	project	
02_Gestió de peces	19/07/10 18:35	Administrator	project	
03_Imatges	19/07/10 18:35	Administrator	project	
04_Inauguració	19/07/10 18:36	Administrator	project	
05_Cloenda	19/07/10 18:36	Administrator	project	
06_Catàleg	19/07/10 18:37	Administrator	project	
07_Premsa	19/07/10 18:37	Administrator	project	
08_Material didàctic	19/07/10 18:37	Administrator	project	

Figura 6. Imatge de la plantilla "Exposiciones temporales" aplicada a l'exposició "2008_Fars del món".

Figura 7. Imatge de la plantilla "Exposicions temporals" aplicada a l'exposició "2009_De la xarxa al plat. Cuina marinera de Torrecorbera".

Una vegada definit l'arbre de documents, el Centre de Documentació elabora la llista d'usuaris i grups d'usuaris que operaran en la classe *M100 Difusió del Patrimoni Històric i Cultural*. L'objectiu és determinar qui pot treballar en cada un dels nivells de l'estructura de classificació implementada en el *Nuxeo*, i quines operacions pot dur a terme (llegir, gestionar, etc.).

Figura 8. Gestió d'usuaris des de la consola de l'administrador de l'aplicació *Nuxeo*. Alta de l'usuari Galí Vives.

The screenshot shows the Nuxeo DM administrator interface. The top navigation bar indicates the user is registered as 'Administrator'. The main content area shows the 'Grupos' (Groups) section under 'Default domain > MUSEU DEL MAR DE TORRECORBERA'. A group named 'Conservació i Restauració' is selected. The 'Miembros del Grupo' (Members of Group) section lists 'Gali Vives'. There is also a 'Sub-grupos' (Sub-groups) section. The bottom right corner features a decorative graphic of yellow circles.

Figura 9. Gestió d'usuaris des de la consola de l'administrador de l'aplicació Nuxeo. Alta del grup "Conservació i Restauració" en el qual s'ha donat d'alta l'usuari Galí Vives.

The screenshot shows the Nuxeo DM administrator interface. The top navigation bar indicates the user is registered as 'Administrator'. The main content area shows the 'action.view.modification' tab for the 'M201 Projecte museogràfic' item under 'M101 PLANIFICACIÓ MUSEÍSTICA > M201 Projecte museogràfic'. The 'Derechos de acceso' (Access Rights) section includes tabs for 'Contenido', 'action.view.modification', 'Mis suscripciones', 'Historial', and 'action.view.manage'. Under 'Derechos heredados' (Inherited Rights), there is a checked checkbox for 'Bloqueo de permisos heredados'. Under 'Derechos locales' (Local Rights), there is a table listing users and their permissions:

Tipo	Nombre de usuario	Permisos adjudicados	Permisos denegados
☐	Gestor de permisos heredados	Gestionar todo	
☐	Conservació i Restauració	Gestionar todo	
☐	Administrador	Gestionar todo	
☐	administrators	Gestionar todo	

At the bottom, there is a section for adding a new security rule with fields for 'Buscar usuarios o grupos' (Search users or groups) and 'Acción' (Action) set to 'Adjudicar' (Assign). The 'Permiso' (Permission) dropdown is set to 'Gestionar todo' (Manage all).

Figura 10. Gestió d'usuaris des de la consola de l'administrador de l'aplicació Nuxeo. Alta del grup "Conservació i Restauració" en l'M201 Projecte museogràfic.

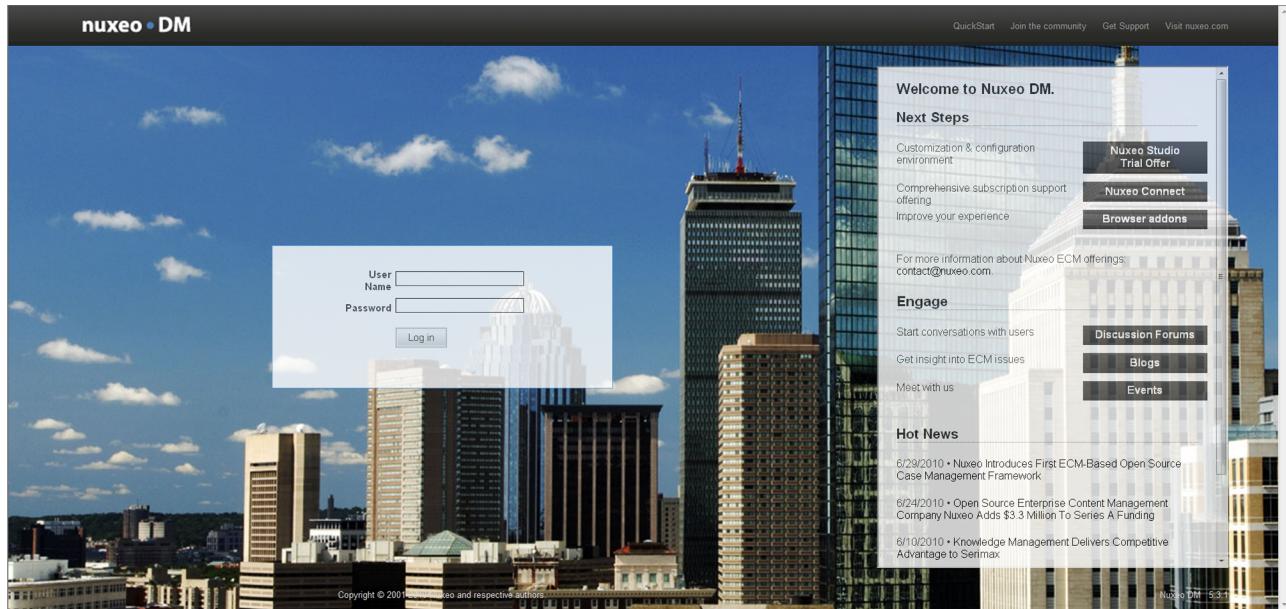

Figura 11. Pàgina de login de l'aplicació Nuxeo per a qualsevol usuari.

Finalment el Centre de Documentació procedeix a elaborar un manual d'usuari exhaustiu, que recull totes les característiques i funcionalitats de l'aplicació *Nuxeo*.

Figura 12. Alta d'un "tipus de document" en l'aplicació Nuxeo.

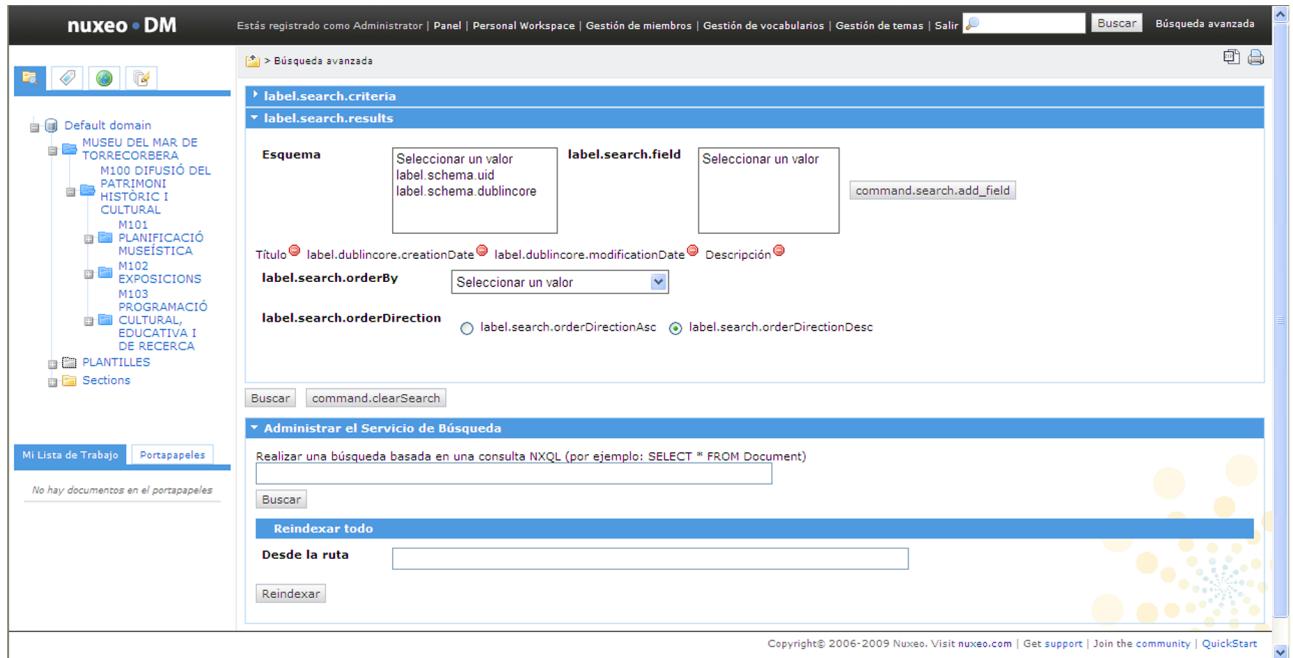

Figura 13. Ús de la cerca avançada en l'aplicació *Nuxeo*.

Amb aquesta primera actuació, el Centre de Documentació té com a objectiu principal aconseguir que la documentació d'una mateixa activitat que actualment es troba escampada per diversos departaments es gestioni de manera centralitzada i amb uns criteris de gestió unificats, garantint, alhora, la seguretat en l'accés als documents.

En endavant el Centre de Documentació vol continuar avançant en dos fronts: d'una banda, i aprofitant que l'aplicació *Nuxeo* permet la navegació temàtica, vol treballar en la creació de llistes controlades de descriptors; d'altra banda, vol continuar implementant l'aplicació *Nuxeo* en la resta de quadre de classificació de l'organització.

Bibliografia

Archon (2010). Urbana, IL: University of Illinois Archives at the University of Illinois Urbana-Champaign Library [en línia]. [Data de consulta: 18 de juny de 2010].

Ateneu Barcelonès. *Quadre de classificació dels fons propis de l'Arxiu històric de l'Ateneu Barcelonès* [en línia]. [Data de consulta: 18 de juny de 2010].

Ateneu Barcelonès. *Reglament general de la Biblioteca de l'Ateneu Barcelonès* [en línia]. [Data de consulta: 18 de juny de 2010].

Montes, Sergi; Vicente Hernández, Lluís (2009). "La memoria en abierto: la implantación del software Archon para la gestión del archivo digital del Ateneu Barcelonès" [en línia]. A: *Jornadas Españolas de Documentación* (9es: 2009: Saragossa) (pàg. 267-274). Madrid: Fesabid. [Data de consulta: 18 de juny de 2010].

